

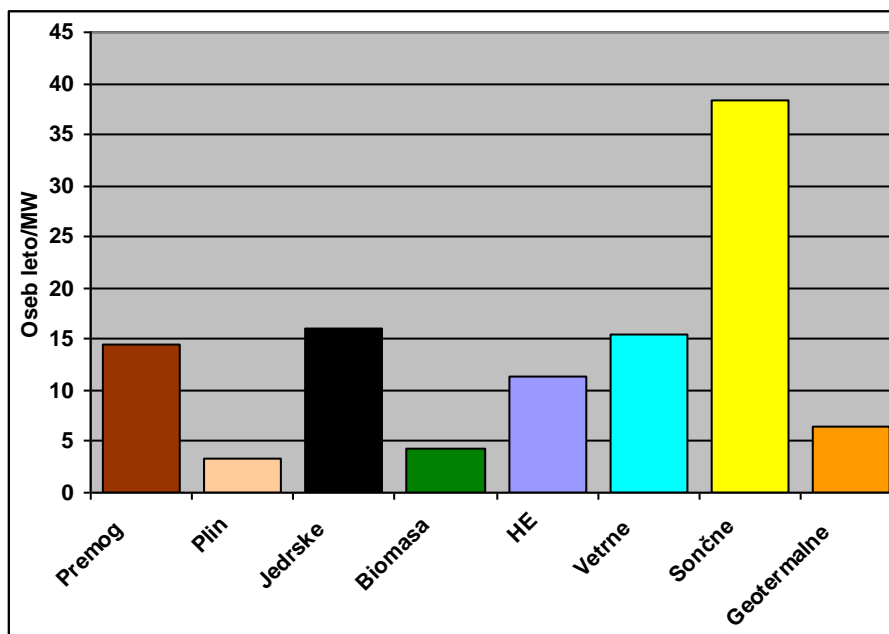
Nova delovna mesta so v raziskavah, razvoju in proizvodnji opreme

Sonce je zastoj. Pretežna dodana vrednost in delovna mesta so v tehnologiji in opremi, ki sončno energijo pretvarja v električno.

Sistem podpiranja izgradnje obnovljivih virov energije je Slovenija uvedla že v letu 2002, vendar je bila odkupna cena za sončne elektrarne le 0,280 €/kWh in ob takratnih investicijah 10.000 €/kW nestimulativna. V letu 2004 je država dvignila odkupne cene na 0,370 €/kWh, kar je bilo dovolj spodbudno, da so postale zanimivejše za izgradnjo. Do leta 2008 so se dvignile na 0,400 €/kWh. S preureditvijo sistema podpor v letu 2009 za vse obnovljive vire energije, ki je podaljšala obdobje zagotovljenih odkupnih cen na 15 let, so se pogoji še nekoliko izboljšali. Ob vzporednem izjemnem padcu cen opreme so bili pogoji investiranja v obdobju 2010-2012 tako dobri, da se primerjalno današnje stanje na prvi pogled zdi nestimulativno. Pogled samo na odkupne cene je torej zavajajoč, saj je potrebno hkrati upoštevati, da so v dobrih desetih letih cene opreme padle iz nivoja 10.000 €/kW na nivo 1.000-1.500 €/kW. Dejstvo je, da če nam uspe danes zgraditi sončno elektrarno za 1.300 €/kW, potem bomo dosegli enak donos kot leta 2009. Pogoji investiranja niso tako ugodni kot v obdobju 2010-2012, vendar je treba takratne pogoje smatrati kot napako sistema in ne utemeljeno pravilo.

	2008	2009	2010	2011	2012/Jan	2012/Jul	2013/Jan	2013/Jul
Specifična investicija (€/kW)	4.400	3.900	3.250	2.750	2.000	1.800	1.320	1.160
Investicija SE 50kW (€)	220.000	195.000	162.500	137.500	100.000	90.000	66.000	58.000
Verižni indeks investicije	113%	100%	83%	71%	51%	46%	34%	30%
Odkupna cena (€/kWh)	0,400	0,415	0,386	0,332	0,291	0,198	0,147	0,130
Prihodek letne prodaje (€)	20.977	21.812	20.283	17.449	15.286	10.371	7.718	6.837
Verižni indeks prodaje elek.	96%	100%	93%	80%	70%	48%	35%	31%

Kot običajno pa je bistvo mnogokrat očem skrito. Preveč se posvečamo spodbudam investicij in praktično nič dejavnostim poudarjenih v naslovu. Po podatkih iz literature se v kompletnem ciklu sončnih elektrarn kreira 38 oseb let/MW zaposlitev, pri vetrnih 15, pri termoelektarnah 14, pri hidroelektarnah 11 in pri zemeljskem plinu 3,4. Seveda podatki veljajo za celotno verigo dejavnosti, od načrtovanja, proizvodnje opreme do instaliranja naprav. Posebno pri obnovljivih virih energije je pomembna proizvodnja opreme, ker je gorivo zastoj. Če naprave torej samo instaliramo, je lokalno ustvarjenih delovnih mest, bistveno manj.

Vir: Energy Sector Jobs to 2030: A Global Analysis, Institute for Sustainable Futures, 2009

Vsaj polovico finančnih sredstev ali raje še več, bi morala država nameniti za raziskovalne, razvojne dejavnosti in za spodbujanje proizvodnje opreme, za vse vrste obnovljivih virov. Ker tega doslej nismo počeli, smo kreirali relativno malo delovnih mest v Sloveniji in se bo pretežni del spodbud, preko uvožene opreme in kreditov, prelil v tujino.

Spodbujanju pozitivnih sprememb na tem področju je namenjen projekt **Evropski sončni dnevi**, ki se odvija pod koordinacijo ApE d.o.o., ob podpori podjetja Energija Plus d.o.o in Eko sklada, j.s. Različni izobraževalni in informativni dogodki bodo potekali po celotni Sloveniji med **1. in 19. majem**. Vabimo akterje s področja energetike, občine, izobraževalne ustanove in ostale zainteresirane, da **izkoristijo priložnost** in organizirajo predstavitev svojih aktivnosti ter tako pripomorejo k lastnemu lokalnemu razvoju. Vse potrebne informacije so na razpolago na nacionalni spletni strani www.ape.si/wwwesd, kjer bodo objavljeni tudi vsi aktualni dogodki. Vprašanja in predloge nam lahko pošljete na elektronski naslov info@ape.si.

Ljubljana, 9.4.2013

Franko Nemac